

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН

**О ДОПУНАМА ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
О ИЗВРШЕЊУ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА, ПРИТВОРА И ДРУГИХ МЈЕРА**

На основу члана IV. 4.a) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на _____ сједници Представничког дома, одржаној _____ 2005. године и на _____ сједници Дома народа, одржаној _____ 2005. године, усвојила је

ЗАКОН
О ДОПУНАМА ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
О ИЗВРШЕЊУ КРИВИНИХ САНКЦИЈА, ПРИТВОРА И ДРУГИХ МЈЕРА

Члан 1.

У Закону Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера („Службени гласник БиХ“, број:13/05) иза члана 149., додаје се нови члан 149.а., који гласи:

Члан 149.а.
(Премјештај у случају прекобројности)

Ради ефикасности реализације третмана или из сигурносних разлога, када се појави прекобројност затвореника у заводима ентитета, без обзира да ли је затвореник осуђен на основу Закона Босне и Херцеговине, Закона Федерације Босне и Херцеговине, Закона Републике Српске и Закона Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, министар правде Босне и Херцеговине, након прибављеног мишљења од завода, може донијети одлуку о премјештају, ако по његовој оцјени за то постоје оправдани разлози.

Трошкове премјештаја сноси Министарство правде сједишта завода из којих се врши премјештај затвореника у заводе другог ентитета.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

ПСБиХ број: _____
Сарајево, _____

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
Босне и Херцеговине

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
Босне и Херцеговине

Образложење:

Закона о допунама Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера

I – УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ садржан је у слиједећим одредбама Устава Босне и Херцеговине:

- У члану III, тачка 1.г), који предвиђа да је у надлежности институција Босне и Херцеговине, провођење међународних и међуентитетских политика и регулација кривичних прописа, укључујући и односе Интерполом.
- У члану II, тачка 1. прописано је да ће Босна и Херцеговина осигурати највећи ниво међународно признатих људских права и основних слобода, те да се права и слободе предвиђене Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и њеним протоколима директно примјењују у Босни и Херцеговини и имају приоритет у Босни и Херцеговини. Међу овим правима су и право на хумани третман осуђеног лица, забрана тортуре, забрана нехуманог поступка итд. Ова права и слободе морају се обезбједити у поступку извршења кривичних санкција. Такођер, Босна и Херцеговина у јулу 2002. године ратификовала је и Европску конвенцију о спречавању мучења, нехуманог или понижавајућег третмана или кажњавања што представља додатну обавезу за уградњу права и стандарда из наведене Конвенције у законе Босне и Херцеговине.

У члану IV 4.а) Устава Босне и Херцеговине којим је регулисано да је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона који су потребни за провођење одлука Предсједништва или за обављање надлежности Скупштине према Уставу.

II - РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Ове допуне Закона потребно је усвојити, како би се одговарајуће одредбе Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера, боље ускладиле са Европском конвенцијом о људским правима, Европском конвенцијом о спречавању мучења, нехуманог или понижавајућег третмана или кажњавања, као и обезбједили највиши ниво међународно признатих права из члана II, тачке 1. Устава Босне и Херцеговине.

III – ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Члан 1.

Чланом 5. У Закону Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера („Службени гласник БиХ“, број 13/05), предлажу се допуне наведеног закона, односно иза члана 149. Закона, додаје се нови члан 149.а., који треба да ријеша питање премјештаја затвореника у случају прекобројности у заводима ентитета, ради ефикасније реализације третмана или из сигурносних разлога чиме се у пракси онемогућава нехуман или понижавајући третман боравка у затворима усљед немогућности нормалног смјештаја и боравка.

Приликом сагледавања затворског система у Босни и Херцеговини примјећен је стални тренд повећања броја притвореника и затвореника и то на подручју Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске: Укупно на подручју оба ентитета има 13 установа од чега 7 на подручју Федерације БиХ, а 6 на подручју Републике Српске. На подручју Федерације БиХ, од укупно 7, 2 завода имају карактеристике казнено-поправних завода и то КПЗ Зеница и КПЗ Тузла, док су заводи у Сарајеву, Мостару, Бусовачи, Бихаћу и Орашју, више притворске јединице, али услијед недостатка простора и те установе се користе као установе за извршење казне затвора за она лица за која је углавном изречена нижа казна затвора тј. претежено једне године.

Такођер, слична је ситуација и у Републици Српској, гдје 3 установе, и то КПЗ Бања Лука, Фоча и КПЗ Кула - Источно Сарајево, имају карактеристике казнено-поправних завода, док су Требиње, Добој и Бијељина, више притворске јединице, али услијед недостатка простора и те установе се користе као установе за извршење казне затвора за она лица која је углавном изречена нижа казна затвора, тј. претежно до једне године.

Примијећено је да у одређеним периодима у Федерацији Босне и Херцеговине, долази до прекобројности затворске популације, која се не може на одговарајући начин смјестити, што доводи до неадекватних смјештајних услова и незадовољства затвореника, што представља један од узрока побуна затвореника у таквим заводима. Констатовано је да је у таквим околностима било слободних смјештајних капацитета у заводима Републике Српске, али до сада није постојао законски основ да би у таквим посебним околностима министар правде Босне и Херцеговине, могао реаговати и својом одлуком омогућити премјештај у други завод на подручју другог ентитета када су у питању пресуде за кривична дјела из надлежности ентитета и Брчко Дистрикта.

Тако у пракси вишак капацитета који се појављивао у заводима Републике Српске није никада искориштен, иако су затвореници били прекобројни у КПЗ Зеница и нису се на адекватан начин могли смјестити и збринуте због чега су услови њиховог боравка били отежани услијед објективних просторних, односно смјештајних разлога. Те чињенице запазило је и Вијеће Европе, које је задужено за реформу затворских система у Босни и Херцеговини и њихови извјештаји су указали на проблем капацитета затвора, односно прекобројности и датих препорука да доносилац Закона, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, прихвати измјене и допуне Закона о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера и тако на основу овлаштења министра правде Босне и Херцеговине, омогући у пракси, рјешавање једног веома важног пенолошког проблема, тј. рјешавање питања прекобројности, правом премјештаја, на основу законских овлаштења министра правде Босне и Херцеговине.

Овим допунама Закона, осим што је министар правде Босне и Херцеговине, до сада имао овлаштење да врши премјештај осуђеника на основу пресуде Суда Босне и Херцеговине, затим приликом извршења иноземне правоснажне пресуде за кривична дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине, или и за друга кривична дјела предвиђена међународним уговором, као и у погледу правоснажних пресуда судова ентитета за кривична дјела из надлежности Кривичног закона Босне и Херцеговине, била би дата могућност доношења одлуке о премјештају у погледу правоснажних пресуда из надлежности кривичних закона ентитета и Брчко Дистрикта, а у случајевима прекобројности, ефикасније реализације пенолошког третмана, или разлога сигурности, тако да би овим овлаштењем министар правде Босне и Херцеговине, одређене правне ситуације затвореника (право премјештаја) могао рјешавати на јединствен начин на цијелом подручју Босне и Херцеговине.

Новим чланом се предвиђа могућност да ради ефикасније реализације третмана, или из сигурносних разлога, када се појави прекобројност затвореника у заводима ентитета, без обзира да ли је затвореник осуђен на основу Закона Босне и Херцеговине, Закона Федерације Босне и Херцеговине, Закона Републике Српске и Закона Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине завода, може донијети одлуку о премјештају, ако по његовој оцјени за то постоје оправдани разлози.

Трошкове премјештаја сноси Министарство правде сједишта завода из којих се врши премјештај затвореника у заводе другог ентитета.

Предложени члан указује на потпуност правне норме и њених диспозиција које садрже материјалне и формалне елементе, као услов и правни основ за доношење одлуке министра правде Босне и Херцеговине, чиме је испуњен и нормативни, односно хејерархијски услов за доношење новог члана Закона, који је у потпуности у хармознизацији са већ донесеним Законом и овлаштењима ентитета и Брчко Дистрикта.

IV – ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о допунама Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера у својој диспозицији, односно у ставу 3. члана 149.а., одређује да трошкове премјештаја сноси министарство правде сједишта завода из којих се врши премјештај затвореника у заводе другог ентитета, што у пракси значи да ће трошкове сносити Министарство правде ентитета, а само у евентуално ријетким случајевима може се појавити таква правна ситуација за затворенике из надлежности Министарства правде Босне и Херцеговине, због којих разлога сматрамо, да су за провођење овог закона потребна минимална додатна финансијска средства.